

„Určitě si budou více vážit sociálních kontaktů. Myslím, že by se nejdříve měl vrátit 1. stupeň a pak děti ze všech nových ročníků. Myslím tím třeba 6. ročník nebo 1. ročník střední školy. Maturanti a devátáci už to zvládnou. A zvládnou to i díky tomu, že už mají vytvořené sociální vazby ve třídách. Ale u nových žáků, kteří se zatím téměř nepotkali, nepoznali se, tam to bude hodně obtížné,“ **odpověděla učitelka matematiky a informatiky (a finalistka loňské Global Teacher Prize) Štěpánka Baierlová na otázku, zda děti po návratu do škol budou jiné (DVTV.cz).**

Krátce

- Místo devětááků 1. stupeň a praktická výuka. Úvahy o otevírání škol opět provázejí spory o nákup testů.** Děti se do škol začnou vracet nejdříve v druhé polovině dubna, řekl na jednání ve sněmovně ministr Jan Blatný, [podmínkou je pravidelné testování](#) (irozhlas.cz). Pro ministra Plagu bude mít při návratu do škol nově prioritu návrat 1. stupně a obnovení praktické výuky na středních i vysokých školách. „Naproti tomu například v případě devátých tříd základních škol už prioritou jejich prezenční přítomnosti odeznívá,“ [řekla mluvčí ministerstva školství Aneta Lednová](#) (ceskenoviny.cz). Ve čtvrtek vláda rozhodla, že testů se má pro začátek zakoupit 5 milionů. Kvůli tendru na jejich nákup se ministr Blatný dostal do sporu s premiérem Babišem. Podle usnesení vlády měl totiž pro Správu státních hmotných rezerv (SSHR) připravit seznam vhodných antigenních testů. [Blatný ale na tiskové konferenci řekl](#), že SSHR má vybírat ze seznamu jeho úřadem již udělených výjimek a že on do tendru už zasahovat nebude (ceskenoviny.cz). Vysloužil si za to kritiku od premiéra Babiše, [kterému se nelíbí, že by státní rezervy měly testy vůbec testovat](#). Podle něj se ministerstvo zdravotnictví vytyká odolat, ve [Správy upozorňuje, že výjimek zrušeno laboratoř](#) (irozhlas.cz). Premiér poslal ministerstvo zdravotnictví testy prověřilo a [pro vypsaní tendru poskytlo SSHR technické parametry vhodných testů](#) (seznamzpravy.cz). Nové zadání dostala SSHR v noci z pátku na sobotu. „My jsme okamžitě zahájili přípravu této zakázky. Ještě během noci obdrželo mailem poptávku 249 firem. Uzávěrka je v úterý ve 12 hodin. A já věřím, že bude z čeho vybírat,“ [cituje irozhlas.cz šéfa SSHR Pavla Švagra](#).
- K očkování se registrovalo 175 tisíc pedagogických pracovníků, zájem jich projevila naprostá většina.** Pedagogických pracovníků je ve školství asi 190 tisíc. „Valná většina učitelů by se k vakcíně měla dostat během následujících týdnů,“ [cítují Hospodářské noviny ministra Roberta Plagu](#). Připomínají také, že učitelé jsou co do počtu nákaz třetí nejpostiženější profesí za hasiči a policisty. [Podle předsedy Asociace ředitelů základních škol Michala Černého](#) se zájem v jednotlivých regionech liší (idnes.cz). Například v Královéhradeckém kraji už dostal vakcínu zhruba každý pátý učitel. „Na pedagogické pracovníky připadá asi 25 % dávek,“ [řekl krajský koordinátor očkování Jaroslav Malý](#) (vrchlabinky.cz). Očkováním učitelů se zabývali poslanci, nelíbí se jim, že při něm není zachován [postup od nejstarších k neimladším](#) (lidovky.cz).
- Více rodičů než obvykle usiluje pro své dítě o odklad. Nechtějí, aby se v 1. třídě učily na dálku.** Vedle toho rodičům vadí i to, že se nemohou jít do školy podívat a seznámit se s učiteli nebo že by jejich prvňáček měl při výuce nosit roušku. Hodně rodičů dětí, které chodí do školky, odklad zvažuje, i když ho děti mít nemusí. Za normálních okolností by to neudělali,“ [cituje Markéta Riziková matku pražského předškoláka](#) (lidovky.cz). Ředitelka pražské pedagogicko-psychologické poradny Galina Jarolímková ale upozorňuje, že se s plošnými odklady nepočítá.
- Senát s velkou převahou přijal novelu, která zakotvuje další cestu k učitelské profesi.** O prosazení senátního pozměňovacího návrhu, který by z novely zákona o pedagogických pracovnících „vyškrtl“ paragraf 9a umožňující na tři roky jako kvalifikované ve školách zaměstnat absolventy jiných než učitelských oborů, se pokoušeli zejména sociálně demokratičtí senátoři. [Získali pro něj ale jen 9 z 60 odevzdaných hlasů](#) (senat.cz). „Senát chce ve shodě s ministerstvem školství upravit financování učitelů v základních uměleckých a vyšších odborných školách. Novelu, která má uzákonit poměr učitelských platů k průměrné mzdě, tak bude muset znovu posoudit sněmovna,“ [píše ČT24](#).
- Jak udržet motivaci dětí při výuce na dálku? Pomůže organizace pracovního místa i práce v menších skupinách.** [Psychoterapeut Jan Vávra a učitelka Andrea Tláskalová](#) dali každý dohromady své desatero s radami pro rodiče a pro učitele, jak mohou pomoci dětem s tím, aby během dlouhých hodin před monitorem úplně neztratily chuť k učení (ceskapozice.cz).
- K jednotným přijímacím zkouškám se přihlásilo o deset tisíc žáků méně než vloni.** Letos je musí využít pouze víceletá gymnázia. O podobě přijímaček na čtyřleté maturitní obory rozhodoval ředitel školy. Přihlášených je podle Cermatu celkově 84 tisíc žáků, [ubýlo nejen přihlášek na čtyřleté střední odborné školy a na učební obory s maturitou, ale i na víceletá gymnázia](#) (ceskenoviny.cz). Počet uchazečů o studium na střední školu, kteří budou přijati bez přijímaček, Cermat nezná. Například v Praze se to týká spíše jen některých oborů. „Bez převisu přihlášek podle údajů pražského magistrátu zůstaly třeba obory stavebnictví, zahradnictví nebo gastronomie,“ [píše Blesk](#).

V souvislostech

VĚTŠINA ŠKOL UDĚLALA V ONLINE VÝUCE OBROVSKÝ POKROK. DESETINA ŘEDITELŮ SI ALE S JEJÍ ORGANIZACÍ STÁLE NEVÍ RADY

Rok po uzavření škol vydala Česká školní inspekce (ČŠI) svou další, [v pořadí již třetí zprávu o stavu distanční výuky v Česku](#). Vyplývá z ní, že školy během posledních dvanácti měsíců udělaly velký krok vpřed. Neplatí to ale pro všechny školy a učitele, ani pro všechny žáky, minimálně 10 tisíc žáků ze školy úplně vypadlo. „Můžeme to považovat za spodní hranici kvalifikovaného odhadu,“ řekl během tiskového briefingu k představení výsledků šetření ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal. Školy podle něj už v těchto případech většinou vyčerpaly své možnosti, ne všude se ale daří spolupráce s dalšími institucemi, především OSPOD.

Jsou tu stále žáci, kteří se sice vzdělávají, ale pouze formou na dálku zadávaných úkolů. Část jich stále nemá techniku a připojení – na jaře takových žáků bylo podle odhadu ředitelů škol 250 000, nyní zhruba 50 tisíc. „Podíl těchto žáků je okolo 3 %, nejhorší je situace v nematuritních oborech středních škol,“ konstatuje se ve zprávě. To je dáno i socioekonomickým zázemím žáků (nízké prestiži učňovských oborů věnovala pozornost [studie think tanku IDEA](#)), finanční injekce ve výši 1,3 miliardy na dovybavení technikou přitom byla určena pro základní školy a víceletá gymnázia, kde také nepřipojených žáků ubýlo nejvíce. Jak ale upozornil Zatloukal, nejde o jediný zdroj prostředků, které školy mohou využít. „Další příčinou neúčasti některých žáků na on-line výuce je nízká motivace nebo omezená motivace jejich rodičů spojená s omezenou podporou, kterou při vzdělávání svým dětem poskytují,“ uvádí se v tematické zprávě. I to se ve vyšší míře týká žáků ze socioekonomicky složitějšího prostředí.

Znepokojivým zjištěním je i to, že se online stále neučí ani všechny děti, které by chtěly a mohly. Zhruba na 2 % škol začali o online výuce uvažovat až se začátkem jarního pololetí. „Tyto ojedinělé případy jsou zpravidla zapříčiněny nekvalitním způsobem vedení školy a velmi nekvalitní prací jejího ředitele... Otázkou je rovněž role zřizovatele těchto škol a míra jeho zájmu o kvalitu vzdělávání v nich,“ konstatuje se v tematické zprávě ČŠI. Roli ředitele považuje inspekce pro dobře vedenou výuku na dálku jako klíčovou. „Na jaře se to nepodařilo přibližně třetině škol, v tomto roce se pedagogické vedení stále nedaří desetině ředitelů,“ poznamenal Tomáš Zatloukal.

To však nesnižuje obrovský pokrok, kterého dosáhla většina škol, ředitelů i učitelů. Tak například většina škol nyní organizuje výuku na jedné online platformě a učitelé se už spíše než na ovládnutí online nástrojů zaměřují na jejich efektivní využití. „Více než polovina (učitelů také) hovoří o postupných změnách, ovšem bohužel jen 7 % z nich uvádí ve svém přístupu změny zásadnějšího charakteru. Nejčastěji jde o mírnější klasifikaci (u středních škol je i výjimečně klasifikace přesnější), ale také výrazně častěji využíváno průběžné slovní hodnocení,“ uvádí se ve zprávě.

Přesto podle zprávy řada škol nerespektuje doporučení ministerstva školství a neupravila online výuku s ohledem na nižší efektivitu učení a její náročnost. „Podíl škol, zvláště těch středních, které vyučují synchronním způsobem v rozsahu mnoha hodin, je vysoký. U základních škol došlo k určitému snížení podílu škol, které vyučují bez redukce předmětů, v jarním období minulého školního roku šlo o zhruba 14 %, zatímco v současnosti je to méně než 10 %,“ uvádí se ve zprávě ČŠI. Organizaci výuky a redukci obsahu by měl koordinovat ředitel školy.

„Jako bumerang se opět vrátilo v době jejich uzavření téma decentralizace českého školství. Ze [srovnání OECD](#) vyplývá, že mezi vyspělými zeměmi mají školy větší autonomii už jen v Nizozemsku. Zatímco v Česku ředitel drží v rukou 68 % všech pravomocí, průměr OECD je 33 %. Daleko více se rozhodnutí v těchto zemích přijímají na centrální nebo oblastní úrovni. Škola tak stojí a padá s kvalitním vedením,“ [komentuje důležitost ředitele pro výuku během pandemie Josef Mačí](#) (seznamzpravy.cz). Briefing České školní inspekce [můžete sledovat ze záznamu](#) (ČT24).

Akce tohoto a příštího týdne (výběr z EDUKalendáře)

- 25. března, 14.00 - 16.00, online, [Kulatý stůl SKAV a EDUin: Jak ošetřit duševní zdraví v době covidu?](#)

POMOZTE NÁM JAKO DÁRCE:

Každý dar umíme efektivně použít a proměnit ho v užitečnou informaci. Týden co týden připravujeme Beduin, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom v tom mohli pokračovat i nadále, potřebujeme Vaši podporu.

DAROVAT